

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

29 ΜΑΡΤΙΟΥ 2026

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου (§19-21)

Ὅστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γεγόνασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

Ἦδη δὲ τινων ἡσθόμην, ὧ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. Ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἑμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μέντοι καὶ ἑμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς ὀρών (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρῆ λέγειν) τοὺς τοιούτους μόνους ἀξίους νομίζοντας εἶναι, ὥστε ὀρών ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; Ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἀχθοισθε; Οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

A1.α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 3) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις ή φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

1. Ο Μαντίθεος επισημαίνει ότι η ουσία της δοκιμασίας δεν είναι η εξωτερική του εμφάνιση, αλλά οι πράξεις του.
2. Ο Μαντίθεος αρνείται ότι αγόρευσε σε νεαρή ηλικία στην Εκκλησία του Δήμου.
3. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι σέβεται και ακολουθεί την προγονική παράδοση.

A1.β. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. «[...] διὰ ταῦτα ἀχθομένων μοι»: Σε ποια φράση του αρχαίου κειμένου αναφέρεται η φράση «διὰ ταῦτα»; (μονάδες 2)
2. «Ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἀχθοισθε;»: Σε ποιους αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «τοιούτοις»; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

B1. Ποια χαρακτηριστικά του ήθους του προσπαθεί να προβάλλει ο Μαντίθεος στον επίλογο (§20-21);

Μονάδες 10

B2. Λαμβάνοντας υπόψη σας το διδαγμένο και το παράλληλο κείμενο, να εξηγήσετε γιατί ο Μαντίθεος επιθυμούσε να ασχοληθεί με τα κοινά.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Θουκυδίδης, Ιστορία (§ 2.40.2-3)

Ο Θουκυδίδης στο έργο του παραθέτει τον Επιτάφιο λόγο του Περικλή, που εκφωνήθηκε για να τιμηθούν οι νεκροί του πρώτου έτους του Πελοποννησιακού πολέμου.

Οι ίδιοι, εμείς, φροντίζουμε και τις ιδιωτικές μας υποθέσεις και τα δημόσια πράγματα κι ενώ ο καθένας μας φροντίζει τις δουλειές του, τούτο δεν μας εμποδίζει να κατέχουμε και τα πολιτικά. Μόνο εμείς θεωρούμε πως είναι όχι μόνον αδιάφορος, αλλά και άχρηστος εκείνος που δεν ενδιαφέρεται στα πολιτικά. Εμείς οι ίδιοι κρίνουμε και αποφασίζουμε για τα ζητήματά μας και θεωρούμε πως ο λόγος δεν βλάπτει το έργο. Αντίθετα, πιστεύουμε πως βλαβερό είναι το να αποφασίζει κανείς χωρίς να έχει φωτιστεί.

(Μτφρ. Αγγ. Βλάχος)

B3. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να ολοκληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Η Αθήνα έγινε το επίκεντρο της ρητορικής κυρίως	α. λόγω του δημοκρατικού πολιτεύματος, των λαϊκών συνελεύσεων, των δικαστηρίων και του χαρακτήρα των Αθηναίων.
	β. επειδή ήταν ο τόπος που αυτή γεννήθηκε.
2. Οι ρητορικοί λόγοι διακρίνονται σε	α. συμβουλευτικούς, ιστορικούς, επιδεικτικούς.
	β. δικανικούς, συμβουλευτικούς, επιδεικτικούς.
3. Το αρχαιότερο δικαστήριο στην Αθήνα ήταν	α. η Ηλιαία.
	β. ο Άρειος Πάγος.
4. Τα βασικά μέρη του ρητορικού λόγου είναι	α. η Πρόθεση, η Διήγηση, η Πίστη, ο Επίλογος.
	β. το Προίμιο, η Διήγηση, η Πίστη, ο Επίλογος.
5. Τα πάθη ως έντεχνη πίστη σχετίζονται με την προσπάθεια του ομιλητή	α. να διεγείρει στις ψυχές του ακροατηρίου συναισθήματα.
	β. να παρουσιάσει τον εαυτό του ως έντιμο άνθρωπο και πολίτη.

Μονάδες 10

B4. Να επιλέξετε για καθεμία αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Α την ετυμολογικά συγγενή νεοελληνική λέξη της στήλης Β.

A	B
1. άμπεχόμενοι	α. αμπέλι β. ανοχή
2. είργασμένοι	α. εργοστάσιο β. εργένης
3. ήσθόμην	α. ασθένεια β. αναισθησία
4. πέπαινται	α. πράγμα β. παύλα
5. έπαρθείη	α. έπαρση β. επάρκεια

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτων, Μενέξενος (238c1 - 238d8)

Ο Πλάτων στο διάλογο αυτό παραθέτει έναν Επιτάφιο λόγο που άκουσε κάποτε από τον Σωκράτη, να τον συντάσσει η Ασπασία ως ρητορική άσκηση. Σε αυτόν αξιοποιούνται και στοιχεία από τον Επιτάφιο λόγο του Περικλή.

Πολιτεία γάρ τροφή ανθρώπων έστιν, καλή μὲν αγαθών, ή δὲ έναντία κακών. Ως οὖν ἐν καλή πολιτεία ἐτρέφοντο οἱ πρόσθεν ἡμῶν, ἀναγκαῖον δηλῶσαι, δι' ἣν δὴ κάκεῖνοι ἀγαθοὶ καὶ οἱ νῦν εἰσιν, ὧν οἶδε τυγχάνουσιν ὄντες οἱ τετελευτηκότες. Ἡ γὰρ αὐτὴ πολιτεία καὶ τότε ἦν καὶ νῦν, ἀριστοκρατία, ἐν ἣ νῦν τε πολιτευόμεθα καὶ τὸν αἰεὶ χρόνον ἐξ ἐκείνου ὡς τὰ πολλὰ. Καλεῖ δὲ ὁ μὲν αὐτὴν δημοκρατίαν, ὁ δὲ ἄλλο, ᾧ ἂν χαίρη, ἔστι δὲ τῆ ἀληθείᾳ μετ' εὐδοξίας πλήθους ἀριστοκρατία. Βασιλῆς μὲν γὰρ αἰεὶ ἡμῖν εἰσιν· οὗτοι δὲ τοτὲ μὲν ἐκ γένους, τοτὲ δὲ αἵρετοί· ἐγκρατὲς δὲ τῆς πόλεως τὰ πολλὰ τὸ πλῆθος, τὰς δὲ ἀρχὰς δίδωσι καὶ κράτος τοῖς αἰεὶ δόξασιν ἀρίστοις εἶναι, καὶ οὔτε ἀσθενεία οὔτε πενία οὔτ' ἀγνωσία πατέρων ἀπελήλαται οὐδεὶς οὐδὲ τοῖς ἐναντίοις τετιμῆται, ὡσπερ ἐν ἄλλαις πόλεσιν, ἀλλὰ εἷς ὅρος, ὁ δόξας σοφὸς ἢ ἀγαθὸς εἶναι κρατεῖ καὶ ἄρχει.

οἱ τετελευτηκότες: οἱ νεκροί.

ή εύδοξία: η καλή φήμη, η υπόληψη.
τοτέ μὲν ... τοτέ δέ: άλλοτε ... άλλοτε.
ή άγνωσία: η κοινωνική αφάνεια.

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Πολιτεία γάρ τροφή ... πλήθους άριστοκρατία».

Μονάδες 20

Γ2. Πώς χαρακτηρίζει ο ρήτορας το πολίτευμα της Αθήνας μέσα στο οποίο έχουν ανατραφεί τόσο οι συμπολίτες του όσο και οι πρόγονοί τους;

Μονάδες 10

Γ3.α. Να γράψετε τον ζητούμενο τύπο των παρακάτω αντωνυμιών:

ήμῶν: δοτική πληθυντικού του γ' προσώπου
ήν: δοτική ενικού του ουδέτερου γένους
οἶδε: αιτιατική πληθυντικού του θηλυκού γένους
οὔτοι: δοτική ενικού του αρσενικού γένους
οὐδείς: γενική ενικού του θηλυκού γένους

Μονάδες 5

Γ3.β. Να γραφεί το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής αορίστου των παρακάτω ρηματικών τύπων (στη φωνή που βρίσκονται):

έστίν:
δηλώσαι:
τυγχάνουσιν:
δίδωσι:

Μονάδες 5

Γ4.α. Να προσδιορίσετε τη συντακτική λειτουργία των παρακάτω αντωνυμιών του κειμένου:

ῶν:
αὐτήν:
οὔτοι:
οὐδείς:

Μονάδες 6

Γ4.β. «Ὡς οὖν ἐν καλῇ πολιτείᾳ ἐτρέφησαν οἱ πρόσθεν ἡμῶν»: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης και να προσδιορίσετε τη συντακτική λειτουργία της.

Μονάδες 4

Καλή επιτυχία!!

Τα θέματα επιμελήθηκε η καθηγήτρια:

Πετρίδου Βάσω

ΣΥΣΤΗΜΑ